

Budapest, 1946 IV.16.

Tisztelt Szekeres elvtárs,

leveléből azt veszem ki, hogy a lét és a tudat ismeretelméleti viszonyának krédésében még mindig helytelen utakon jár. Az a gyanúm, hogy a hiba forrása abban az elképzelésben van, hogy Ön szerint "a keletkezés-elmulás örök folyamatának alávetett létformák ugyanazon dolgok egyre magasabb létsíkon történő ismétlődései." Ezzel kikapcsolódik a fejlődésből az ugrás, az újnak létrejötte, ami a mennyiségnek minőségbe való dialektikus átcsapásából következik. Már a hegeli logika /a "Knotenlinie der Massverhältnisse" tárgyaló részben/ figyelmeztet erre a hibára. Az Ön hibás konstrukciója arra viszi, hogy az életet és vele az öntudatot történelmileg visszavigye a matéria minden állapotába. Hogy a valóságos fejlődésben milyen ~~max~~ reális feltételek között az anyag milyen szerkezeti elváltozásai mellett lép fel az élet, hogy az élet mely fokán találunk öntudatot, ~~ez~~ ezek konkrét kérdések, amelyekre a tudomány van hivatva választ adni. De ez egyáltalában nem érinti lét és tudat ismeretelméleti viszonyát, ahol is minden materializmus számára - legyen az mechanikus vagy dialektikus - fennáll a lét prioritása. Hogy az Ön alapkoncepciója nem helyes, arról meggyőződhetik, ha megpróbálja alkalmazni a társadalomra. Mert ugyanazon ismeretelméleti gondolatmenet alapján, amellyel Ön a tudatot a matéria primér tulajdonságává teszi /ismétlem nem beszélek arról a konkrét tudományos kérdésről, hogy mikor és milyen körülmények között lép fel a tudat a valóságban/, tehetné a társadalmat is. Itt pedig nyilvánvaló, hogy új principiumnak keletkezéséről, a mennyiségnek minőségbe való átcsapásáról van szó. Ha újból elolvassa Lenin Empirikriticismusát, meg fog ~~arról~~ róla győződni, hogy ő is így fogta fel ezt a problémát.

Üdvözli hive

Lukács György

MTA FIL. INT.

Lukács Arch.